

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-08-13

Vår referens

Anna Bjärenlöv

Enhetschef

anna.bjarenlov@malmo.se

Fördjupad översiktsplan Öresundsmetro (FÖP 2041) STK-2025-1040

Sammanfattning

Malmö stad har sedan 2012 arbetat tillsammans med Köpenhamns kommun med utredning och planering av en metrolinje mellan städerna. År 2022 godkände kommunstyrelsen stadsbyggnadsnämndens begäran att ta fram förslag till fördjupad översiktsplan för Öresundsmetron. Stadsbyggnadsnämnden har i ärende (SBN-2022-835) godkänt samrådshandling till Fördjupad översiktsplan för Öresundsmetron samt överlämnat planen till kommunstyrelsen för beslut om samråd.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen godkänner förslag till samrådshandling för Fördjupad översiktsplan för Öresundsmetron och uppdrar åt stadsbyggnadsnämnden att ställa ut planen för samråd.

Beslutsunderlag

- Stadsbyggnadsnämnden beslut 250619 § 203 Särskilt yttrande (M+C) och (V)
- Sändlista remissinstanser
- Miljökonsekvensbeskrivning fördjupad översiktsplan för Öresundsmetron i Kuststaden Malmö
- Fördjupad ÖP 2041 Öresundsmetron
- Tjänsteskrivelse stadsbyggnadskontoret
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 250818 Fördjupad översiktsplan Öresundsmetro (FÖP 2041)

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2025-08-18

Kommunstyrelsen 2025-08-20

Beslutet skickas till

Stadsbyggnadsnämnden för handläggning av samrådet
Stadskontorets handläggare

Ärendet

Stadsbyggnadsnämnden har i ärende (SBN-2022-835) godkänt samrådshandling till Fördjupad översiktsplan för Öresundsmetron samt överlämnat planen till kommunstyrelsen för beslut om samråd. Vid sammanträdet anmälades särskilt yttrande (M) och (C) samt särskilt yttrande (V).

Förslag till samrådshandling är framtaget för den fördjupade översiktsplanen för Öresundsmetron och avses vara föremål för samråd under september – november 2025.

Bakgrund

Malmö stad har sedan 2012 arbetat tillsammans med Köpenhamns kommun med utredning och planering av en metrolinje mellan städerna. 2020 gav kommunfullmäktige kommunstyrelsen, med stöd av tekniska nämnden och stadsbyggnadsnämnden, i uppdrag att starta arbetet med hur ett nytt metrosystem in i Malmö kan förverkligas när Öresundsmetron etableras. Detta arbete förstärktes 2022 då kommunstyrelsen godkände stadsbyggnadsnämndens begäran att ta fram förslag till fördjupad översiktsplan för Öresundsmetron. I uppdraget ingick att samla arbetet kring stadsutveckling, sammanhängande kustskydd och Öresundsmetrons utredningsarbete av teknisk karaktär i en fördjupad översiktsplan. Inför framtagandet av samrådshandlingen har ett av kommunstyrelsen beslutat underlag *Planeringsinriktning FÖP Öresundsmetron*, legat som grund för arbetet.

Syfte

Den fördjupade översiktsplanen fungerar som ett ramverk och anger planeringsinriktningen för det fortsatta planeringsarbetet och framtida järnvägsplan. Sammantaget bidrar delarna till en större helhet, med stora mervärden. Ett genomförande av Öresundsmetron kräver beslut både hos svenska och danska staten, eftersom metron är en förbindelse mellan två länder och både en nationell och regional angelägenhet. Finansierings och ägarformer behöver också lösas innan järnvägsplan, detaljplaner och tillståndprocesser kan ske.

Syftet är att skapa förutsättningar för att kunna förverkliga Öresundsmetron 2035+ genom att hantera metrons sträckning i en första etapp inklusive depå- och stationslägen samt trafikförbindelser. Med metron i fokus är syftet att utveckla ett långsiktigt stadsbyggnadskoncept med ett integrerat kustskydd och en ambitionsnivå som sammantaget bidrar till ett regionalt och nationellt intresse. Syftet är också att visa

en utblick med möjliga korridorer för eventuella framtida utbyggnadsetapper av Öresundsmetron inom Malmö.

Samrådshandling

Den fördjupade översiktsplanens samrådshandling innehåller ett övergripande stadsbyggnadskoncept för planområdet, strategier och ett planförslag. I en utblick mot år 2070 visas möjliga vidare sträckningar av metron i ett senare skede. Slutligen beskrivs hur det fortsatta arbetet, för att förverkliga den fördjupade översiktsplanen, kan ske. Därefter beskrivs en sammanfattande miljöbedömning. I bilaga återfinns den lagstadgade miljökonsekvensbeskrivningen i sin helhet. I slutet av dokumentet återfinns referenser till de utredningar som ligger till grund för förslaget.

Planförslagets huvudsakliga innehåll

Översiktsplanen omfattar Öresundsmetrons sträckning och stationer inom Malmö inklusive depå i första etappen samt korridorer för möjliga utbyggnader i senare skede. Genom metron skapas en utökad arbetsmarknadsregion genom kortare restid. Dessutom tillförs mer kapacitet och redundans i transportsystemet över Öresund.

Den fördjupade översiktsplanen handlar även om att skapa förutsättningar för att bevara och utveckla Malmö till en robust och hållbar kuststad, som både bidrar till och drar nytta av Öresundsmetron. Tillsammans med ett sammanhängande kustskydd skapar detta en stadsutvecklingspotential, inom metrostationernas upptagningsområden, som tillvaratar metrons fulla potential och stärker Malmö som nationell tillväxtmotor.

En övergripande struktur för Malmö med Öresundsmetron i fokus beskrivs i planförslaget. Stations- och depåläge samt sträckningen av metrons första etapp läggs fast. I en utblick visas möjliga vidare sträckningar. I planen ingår även ett sammanhängande kustskydd som efter år 2070 skyddar centrala Malmö och viktiga samhällsfunktioner från havsöversvämningar och extrema stormar. Öresundsmetron ansluter på den svenska sidan i Västra Hamnen, i utvecklingsområdet Galeonen+, och går sedan till Malmö Central via ytterligare en station söder om Masttorget. Metrosystemet ger både Malmö och Köpenhamn potentiella skalfördelar, högre nyttjandegrad och en effektiv driftorganisation. Metroförbindelsen kan utbyggnadsmässigt genomföras oberoende av när Malmös sammanhängande kustskydd och stadsutveckling sker men en synkronisering mellan delarna skapar stora sammantagna nyttor och mervärden. Ambitionen är att planförslaget skapar en hållbar utveckling och klimatanpassning av stort allmänt intresse som ger bäst kustskydd och tar hänsyn till hälsa och säkerhet och där alla genomförbara mildringsåtgärder har vidtagits. Planförslaget ska också vara det tekniskt och ekonomiskt rimligaste alternativet för platsen och behovet.

Alla tre stationerna är i planförslaget placerade i tät och grön stadsmiljö med en kraftfull dynamik av bostäder, arbetstillfällen, mötesplatser och rörelse. De ligger nära viktiga målpunkter, attraktiva gång- och cykelstråk och kan bidra till minskat bilberoende, hållbart resande och ökad fysisk aktivitet för boende och besökare. Den största stadsutvecklings-potentialen finns runt hamninloppet, i anslutning till metrostationen i Galeonen+. Här skapas både möjlighet för Öresundsregionens näringsliv och ett sammanhängande kustskydd som skyddar Malmös centrala delar och viktiga samhällsfunktioner samt en klimatpositiv stadsutveckling. Genom att ta vara på det strategiska läget som Öresundsmetron ger tillsammans med behovet av ett sammanhängande kustskydd, skapas en unik möjlighet för Malmö. Det skapar förutsättningar för att skydda staden samtidigt som det ger nya ytor för en klimatpositiv stadsutveckling för bostäder och näringsliv åstadkoms. Exploateringen möjliggör ett utökat regionalt näringsliv, en stadsutveckling med hög kvalitet och minskad klimatpåverkan. Den bidrar också till att skapa medfinansiering av kustskyddet. Hamnverksamheten kommer på sikt koncentreras till Norra hamnen samt i Mellersta hamnen norr om Terminalgatan. Fartyg som idag angör norra Frihamnskajen kommer att flyttas, vilket möjliggör en framtida stadsomvandling av Frihamnen. Omvandlingen underlättas även av en planerad järnvägsbro över Industrihamnsrännan, som förenklar samutnyttjandet av hamnverksamhetens ytor i Mellersta och Norra hamnen. Kring Terminalgatan möjliggörs en modern kontors- och verksamhetsutveckling med ett effektivt markutnyttjande som också kan fungera som buffert mellan hamn- och stadsutveckling. En bro som kopplar ihop Västra hamnen med Frihamnen gör att även detta område på sikt kan dra nytta av en metrostation i Galeonen+. Närheten till metron skapar en viktig omvandlingskraft i området som gör att en effektivare markanvändning kan åstadkommas.

För att skydda Malmö från havsöversvämningar och extrema stormar behövs ett sammanhängande kustskydd och skyddsportar efter år 2070. Kustskyddet behöver ge bästa möjliga skydd för hamnen, stadens centrala delar och ett stort antal samhällsviktiga funktioner. Utformningen har utretts utifrån olika aspekter under flera års tid. Kustskyddet som föreslås i planförslaget kräver upp- och utfyllnader. Det är det alternativ som bedöms generellt kan skapa stor multifunktionalitet och många nyttor. Kustskyddets upp- och utfyllnadsform tillsammans med skyddsportar skyddar Malmös inseglingsränna, manöverutrymme, Industrihamnsrännan samt Malmös centrala delar, samtidigt som så stor hänsyn som möjligt har tagits till marina habitat.

Ett genomförande av Öresundsmetron kräver beslut både hos svenska och danska staten. Därtill behöver finansiering och ägarformer lösas innan järnvägsplan, detalplaner och tillståndprocesser kan ske. Delarna kan ske var för sig men det finns fördelar med att övergripande hålla samman både metrons och stadsutvecklingens genomförande. Hur en etappindelning kan göras och i vilken ordning de olika ytorna

tas i anspråk påverkas av flera olika genomförandefrågor. Utbyggnadsmässigt kan metroförbindelsen genomföras oberoende av när det sammanhängande kustskyddet och stadsutvecklingen sker. Depåutbyggnaden, spårdragning och stationer är beroende av marktillgång både ovan och under mark, vilket förutsätter järnvägsplan.

Planprocess

Enligt plan- och bygglagen (PBL) ska varje kommun ha en aktuell översiktsplan, som visar den långsiktiga inriktningen för kommunens utveckling. Syftet är att visa hur användning av mark- och vattenområden och stadsmiljön ska utvecklas. En översiktsplan är inte juridiskt bindande, men är vägledande för all fysisk planering och exploatering. Fördjupningar av översiktsplanen kan tas fram när det finns behov av ändringar för att förflytta ett geografiskt eller tematiskt stadsutvecklingsområde i översiktsplanen. Den fördjupade översiktsplanen sträcker sig över planeringsperioden till år 2050, med en utblick på ytterligare 20 år, efter år 2070.

Under samrådstiden september – november 2025 har myndigheter, organisationer och fastighetsägare, boende, föreningar samt allmänheten möjlighet att lämna synpunkter på samrådsförslaget. De synpunkter som lämnas in under samrådstiden kommer återges i en samrådsredogörelse och i sin helhet. Efter samrådstidens slut bearbetas planen med hänsyn till inkomna synpunkter och förslaget utvecklas vidare. Därefter hålls förslaget till översiktsplan tillgängligt för granskning och då ingår samrådsredogörelsen i handlingarna. Under granskningstiden finns ytterligare möjligheter att lämna synpunkter. Den slutliga handlingen antas i kommunfullmäktige, vilket är planerat till år 2027/28. Vid antagandet blir den fördjupade översiktsplanen en del av den kommunövergripande översiktsplanen och utgör ändring av berörda delar.

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret har de senaste åren arbetat med att utreda förutsättningarna för en metrolinje mellan Malmö och Köpenhamn för att realisera en vision om en tätare integration mellan de två städerna avseende exempelvis arbetsmarknad, ekonomi samt socialt och kulturellt utbyte.

Stadskontoret bedömer att samrådshandling stämmer överens med tidigare inriktningsbeslut för FÖP Metro (STK-2024-854) och ger en god beskrivning över metrons linjedragning och placering av stationer i Västra hamnen och vid Malmö C. Samrådshandlingen inkluderar även en beskrivning för möjlig framtida utbyggnad av metron i Malmö.

Stadskontoret har uppmärksammat att plankartan på sidan 11 i bifogad samrådshandling är felaktig när det gäller legenden vid hamninloppet i Frihamnen. Legendens ska ha annan färg och beskrivningen ”Hamnrelaterad verksamhet med kustskydd”. Stadskontoret har varit i kontakt med stadsbyggnadskontoret och ändring i plankartan i samrådshandlingen kommer att göras innan utskick på samråd.

Stadskontoret understryker vikten av att processen med FÖP Metro synkroniseras med det pågående arbetet med metroutbyggnaden och förslagen till linjedragningen i Köpenhamn. Samrådsprocessen kommer tidsmässigt att ligga i linje med pågående beslutsprocesser i Köpenhamn för metrolinje M5 (som Öresundsmetron planeras att anslutas till) samt för utredningen om nya metrolinjer.

Öresundsmetron ingår för närvarande som en av åtta förslag till nya metrolinjer i den utredning som leds av Köpenhamns kommun och avslutas under hösten 2025. Under denna period pågår också, på initiativ av den svenska regeringen, framtagandet av förslag till innehåll för ett direktiv som ska möjliggöra en utredning om en ny fast förbindelse mellan Sverige och Danmark efter 2050. Föreliggande samrådshandling ger även tydliga signaler till såväl den bilaterala utredningen som utredningen av nya metrolinjer i Köpenhamn över vilka samhällseffekter Öresundsmetron kan bidra till samt att planeringsprocessen är långt framskriden.

Stadskontoret föreslår kommunstyrelsen att remittera stadsbyggnadsnämndens förslag till samrådshandling på samråd.

Ansvariga

Martin Ljungberg Nämndsekreterare
Micael Nord Näringslivsdirektör
Andreas Norbrant Stadsdirektör